

Aan: De raad van de gemeente Ridderkerk
Ter attentie van: De griffie
Van: Algemeen Bestuur van de GRJR
Datum: 8 september 2023
Onderwerp: Jaarstukken 2022, Begroting 2024 en Begrotingswijziging 2023

Geachte raad,

Uw gemeente werkt in de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR) samen aan de beschikbaarheid van specialistische jeugdhulp, van jeugdbescherming en jeugdreclassering en van een meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis).

In april 2023 hebben wij u gelegenheid gegeven om uw zienswijze op de ontwerpbegroting 2024 en ontwerpbegrotingswijziging 2023 naar voren te brengen. Wij danken u voor uw inbreng. Rekening houdend met uw zienswijzen hebben wij op 8 september de definitieve begroting 2024 en begrotingswijziging 2023 vastgesteld. Ook hebben wij op 8 september de jaarstukken 2022 vastgesteld. Bijgaand ontvangt u ter kennisname de definitieve stukken. In deze aanbiedingsbrief lichten wij deze stukken en onze reactie op uw zienswijzen toe. In de bijlage 'Reactie Zienswijzen' vindt u een meer gedetailleerde reactie op de ontvangen zienswijzen.

Aantal jeugdigen in zorg

Onderstaande tabel geeft inzicht in het aantal jeugdigen per hulpvorm in uw gemeente

| Aantal jeugdigen per hulpvorm – regionaal ingekochte specialistische jeugdhulp | | | | | | |
|---|---------------|----------------------------|------------------------|-------------|--------------------|----------------|
| Ridderkerk | Pleegzorg (A) | Opname met behandeling (B) | Langdurig verblijf (C) | Daghulp (D) | Ambulante hulp (E) | Totaal* |
| 2020 | 77 | 30 | 5 | 44 | 343 | 434 |
| 2021 | 100 | 29 | 9 | 34 | 342 | 453 |
| 2022 | 57 | 32 | 10 | 37 | 316 | 398 |
| 2023** | 41 | 20 | 9 | 19 | 174 | 244 |

*Jeugdigen kunnen meerdere hulpvormen tegelijk of na elkaar hebben in een jaar. De afzonderlijke hulpvormen tellen daarom niet altijd precies op tot het totaal.

**2023 is nog geen afgerond jaar, dus aantallen lopen mogelijk nog op in dit jaar.

Peildatum 21-8-2023

Financiële ontwikkeling jeugdhulp

Zoals bekend zijn er grote ontwikkelingen in de jeugdhulp met invloed op het financiële perspectief. Gebruik en kosten van de jeugdhulp blijven stijgen. Op landelijk niveau wordt veel gesproken over noodzakelijke hervormingen. Inmiddels ligt er een Hervormingsagenda, maar de benodigde wijzigingen in beleid en wet- en regelgeving moeten nog goeddeels ingevuld worden.

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

1

p/a Gemeente Rotterdam
Jeugd en Onderwijs
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam
www.jeugdhulprijnmond.nl





De ontoereikendheid van de door het rijk aan gemeenten overgedragen middelen en de financiële druk zijn daarmee dus nog niet opgelost.

De GRJR is verantwoordelijk voor de beschikbaarheid van voldoende passend aanbod van specialistische jeugdhulp en zorgt hiervoor binnen de kaders van wetgeving en gemeentelijk beleid. De GRJR kan uitgaven niet voorkomen (die worden door wettelijke verwijzers bepaald) maar wel zo goed mogelijk inzicht geven in gebruik en kosten en sturen op het aanbod.

Hieronder een overzicht van de jeugdhulpkosten van uw gemeente zoals deze opgenomen zijn in de jaarrekening 2022, de gewijzigde begroting 2023 en de begroting 2024.

| Ridderkerk | Jaarrekening 2022 | Begroting 2023 | Begroting 2024 |
|----------------------------------|-------------------|------------------|------------------|
| Pleegzorg (A) | | 733.077 | 780.939 |
| Opname met behandeling (B) | | 1.848.020 | 1.970.490 |
| Langdurig verblijf (C) | | 555.555 | 592.903 |
| Daghulp (D) | | 681.086 | 706.686 |
| Ambulante hulp (E) | | 1.588.639 | 1.704.567 |
| A t/m E | 5.056.204 | 5.406.376 | 5.755.586 |
| Crisis hulp (F) | 378.460 | 309.510 | 329.535 |
| Gecertificeerde instellingen (G) | 1.279.533 | 1.289.290 | 1.367.532 |
| Veilig Thuis (H) | 517.822 | 569.992 | 605.044 |
| Diversen (o.a. LTA en BRP I) | 786.729 | 567.427 | 600.076 |
| Uitvoeringskosten (J) | 273.056 | 147.590 | 165.378 |
| 0 | 8.291.803 | 8.290.186 | 8.823.151 |

Inzet GRJR

In de Kadernota 2024 heeft de GRJR als beleidslijn uitgezet om zo realistisch mogelijk te begroten, bij de begrotingsramingen rekening te houden met de lokale inzet van de deelnemende gemeenten en bij de jaarstukken sneller tot een volledig afsluiting van het voorbije boekjaar te komen. Daar zijn al grote slagen in gemaakt maar voorliggende stukken laten zien dat hier nog meer vooruitgang nodig is. De ontvangen zienswijzen ondersteunen deze beleidslijn. De volgende hoofdpunten komen daarbij naar voren:

a. Zo realistisch mogelijk begroten

De inzet van de GRJR om de specialistische jeugdhulputgaven zo goed mogelijk te ramen wordt door alle raden toegejuicht. Inmiddels wordt de begroting in nauw overleg per gemeente opgebouwd waarbij alle voorhanden informatie wordt benut. Toch blijft het een lastige opgave omdat de ontwikkeling van het zorggebruik en de concrete beleidseffecten zich erg moeilijk laten voorspellen. Daarbij spelen veel onzekere factoren een rol en trends kunnen niet eenvoudig worden geëxtrapolerd. Zo moeten er samen met de gemeenten inschattingen van beleidseffecten gemaakt worden die qua omvang, plaats en moment van optreden zeer onzeker zijn. Voor 2023 en 2024 gaat het hierbij vooral over de structurele effecten van verschuiving van regionaal naar lokaal ingekochte hulp en van de aanpassing van het woonplaatsbeginsel.

➔ *De samenwerking met gemeenten heeft ertoe geleid dat de ramingen in de definitieve begrotingswijziging 2023 en begroting 2024 zijn geactualiseerd ten opzichte van de ontwerp-begrotingsstukken.*





b. Interne beheersing als voorwaarde voor correcte jaarafsluiting

Achterstallige informatie over zorggebruik en -kosten veroorzaakt dat rapportages, verslaglegging en verantwoording achteraf onvolledig blijken. De GRJR stuurt op voortvarende jaarafsluitingen met contractpartijen waardoor nakomende kosten steeds minder voorkomen. De GRJR heeft echter geen gesloten financiële huishouding maar bouwt sterk gemeentelijke administraties. Hierdoor werken vertragingen en terugwerkende kracht wijzigingen bij gemeenten direct door in de mate van interne beheersing bij de GRJR (zie punt c).

➔ *De jaarstukken 2022 zijn pas na aanvullend onderzoek met vertraging vastgesteld, doordat de GRJR-accountant in eerste instantie niet goed kon vaststellen of gemeenten in alle gevallen het woonplaatsbeginsel juist hebben toegepast. Uit aanvullende analyses blijkt dat naar schatting voor ca. € 3 mln. hulp had moeten worden ingezet door een andere gemeente binnen de GRJR of door andere gemeenten buiten de GRJR. Deze fouten moeten worden gecorrigeerd. Deze constatering maken duidelijk dat de interne beheersing binnen gemeenten voor dat deel waarvoor de GRJR verantwoording moet afleggen verbetering vergt (zie ook punt c).*

c. Tussentijdse sturingsinformatie over ontwikkeling van zorgkosten en -gebruik

Veel raden vragen naast de interne beheersing ook aandacht voor verbetering van de sturingsinformatie. Deze twee zaken hangen nauw samen. De GRJR heeft veel geïnvesteerd in de beschikbaarstelling van dashboards en analyses voornamelijk op basis van data van gemeenten en aanbieders over zorgtoewijzingen en -declaraties. Er ligt daarmee sinds 2021 een stevige basis. De GRJR faciliteert hiermee de gemeenten om lokaal te sturen op de inzet van hulp en het op maat informeren van de eigen raad. Het gebruik van deze dashboards en analyses binnen de gemeenten is in sommige gevallen voor verbetering vatbaar waardoor het ten onrechte soms lijkt alsof er geen informatie voorhanden zou zijn.

De actualiteit van de GRJR-dashboards is uiteraard cruciaal. De GRJR zit te veel aan het eind van de informatiestroom om daar goed grip op te krijgen. Voor volledige en tijdige data is de GRJR sterk afhankelijk van de administratieve voortgang bij gemeenten en aanbieders. Daarom zal de GRJR zich daar meer mee moeten gaan bemoeien. De GRJR onderzoekt de mogelijkheden van centralisatie van backoffice-taken jeugd, naar voorbeeld van andere jeugdhulpregio's en in lijn met de hervormingsagenda.

d. Contractmanagement en sturing op het zorglandschap

De sturing op de jeugdhulp ligt echter niet alleen bij de afzonderlijke gemeenten maar ook bij de GRJR. Het regionale contractmanagement is belangrijk om grip te houden op het aanbod en de inzet van jeugdhulpaanbieders. De GRJR stuurt op de ontwikkeling van passend aanbod in het zorglandschap door middel van ontwikkelopgaven als onderdeel van de regionale contracten. Maar omdat de inzet op casusniveau vorm krijgt in samenspel tussen gemeenten en gecontracteerde aanbieders, intensificeert de GRJR de nauwe samenwerking tussen contractmanagers, aanbieders en gemeenten. Daarnaast is er speciale aandacht voor maatwerkcontracten en landelijk gecontracteerde aanbieders (LTA).





De transformatie van de gesloten jeugdhulp (JH+) heeft volle aandacht, met veel inzet van inhoudsdeskundigheid, bedrijfsmatige expertise en zorgmarktexpertise. Daarbij gaat het altijd om wat de jongeren in de gesloten jeugdhulp nodig hebben. De transformatie heeft een sterke bovenregionale component en is een lang proces met veel financiële onzekerheden. De GRJR is hierin zeer actief en zal zodra er nieuwe financiële consequenties zijn daarover communiceren.

e. *Hervormingsagenda*

Verschillende raden vragen aandacht voor de snelheid, financiële druk en samenwerking rond de uitwerking van de landelijke hervormingsagenda jeugd. Naast het regionale programmateam waarin de gemeenten samen zelf de lead hebben is de GRJR zeer actief in de belangenbehartiging, met specifieke focus op de onderdelen regionalisering en standaardisering in relatie tot data en monitoring.

➔ *Bij de begrotingsopstelling sluit de GRJR door middel van individuele afstemming aan op de keuzes die gemeenten in hun eigen begroting maken over de jeugdhulputgaven.*

f. *Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming*

De GRJR gaat door met de proactieve inzet bij het toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming en de inzet van de jeugdbeschermingsorganisaties. De GRJR zal zodra er nieuwe financiële consequenties zijn daarover communiceren.

➔ *In de jaarstukken 2022 is op de jeugdbescherming een overschot zichtbaar. Naar aanleiding hiervan is in de definitieve begroting het budget verlaagd, er rekening mee houdend dat een deel van deze ruimte nodig zal zijn voor het toekomstscenario.*

Wij nemen aan u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Namens het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond,

Met vriendelijke groet,

S. Hammer
Secretaris/directeur

R. Buijt
Voorzitter

Bijlagen:

- Jaarrekening 2022





- Wijziging begroting 2023
- Begroting 2024
- Overzicht zienswijzen

